

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

37. De accipiente ad vsuram.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Episcopo talem promissionem, vt postea Episcopus compellat eum, si vixerit, soluere, vel hæredes: ita dicit Sylu. verbo, restitutio. 2. §. 1. Quando verò mors non dat locum huiusmodi, sed solum signa contritionis exhibet, quæ ad absolvendum sufficiunt, tunc absolvatur, & in hoc casu non esset excommunicatus, qui sepeliret, vt habet Sylu. est. Notandum autem usurarium non esse excommunicatum, ob id non esse recedendum à diuinis officijs, vt Sylu. bene notat, & Soto lib. 6. q. 1. art. 1.

Quando verò non est manifestus, tunc non sic se gerere debet Confessarius, sed potest absolvere usurarium promittentem, & habentem propositum restituendi, dum tamen non comperiat in alijs confessionibus proposuisse & non seruasse: tunc enim expectanda esset restitutio, vt notat Sylu. verbo, restitut. 6. §. 1. Quòd si iste usurarius est in mortis articulo, quibus melius esset non absolvere, nisi restituat. cum possit idفعere, tamen non tenetur Confessarius id facere. & si est probabile, hæredes testamenti restitutos, potest absolueret, cum verò non potest usurarius talis, morte vigente aliquid facere, non est necessarium petere illam promissionem cum licentia manifestandi: nam peccatum huius est occultum, nec creditur Confessario illum fuisse usurarium, sicut credebatur, cum notorius & manifestus erat.

De accipiente ad vsuram.

CAPVT XXXVII.

Longè distant inducere aliquem ad dandum ad vsuram, & accipere ab aliquo ad vsuram: prius enim malum est, & peccatum, & numquam licet, nisi, vt dicunt Iano. cap. super eo, de vsur. & Nauarr. cap. 17. num. 263. cum quis est in extrema necessitate positus, in qua alias tenetur ei succurrere sub mortali peccato, & non succurrit: tunc enim, velut minus malum, petendum est ab eo, vt det ad vsuram: verò gratia, est aliquis inter infideles, & occiditur, nisi det centum aureos, quos ille non habet præsentem, sed alibi habet, tunc si adfit illic mercator, qui eos possit præstare, tenetur sub mortali saltem mutuari: si autem nolit, potest ille alius ad vsuram petere: licet enim suadere minus malum, vt non fiat manus: si enim mereator deliberatus est facere maius peccatū, quod est

non

non mutuare in tali necessitate, potest hic dicere ne hoc facias
 saltem minus fac. De hoc vide Soto lib. 6. q. 1. art. 1. Accipere au-
 tem ad usuram non est ex se malum; nam qui accipit, solum
 mutuum petit; quod cum ille non velit nisi ad usuram dare,
 ille eam dat. Cum autem ob aliquam necessitatem accipit quis
 ad usuram, nullum est peccatum, ut habet S. Thom. 2. 2. q. 78.
 art. 4. Cum vero nulla est necessitas, sed ob luxum vel vanita-
 tem, Soto lib. 6. q. 1. ar. 5. putat non esse nisi veniale, & idem di-
 cit Caiet. nisi sit nimia prodigalitas, & notabile filiorum, &
 rei familiaris detrimentum: tunc enim esset mortale, sicut pro-
 digere pecunias. Hinc patet solutio cuiusdam dubij; an possit
 mercator sumere pecunias ad usuram, & eis negociari, quia
 plus negociatione lucratur, quam sint usurae solute. Refert
 Soto loco allegato, Sanctum Thomam consultum de hoc a
 mercatore Florentino, respondisse, non licere. Soto autem dicit
 esse licitum, & Caiet. dicit, tantum esse veniale; & ego ita cre-
 do: puto enim, Sanctum Thomam intellexisse de eo, qui po-
 test habere pecunias quibus negotietur: iste enim venialiter
 peccat, si tantum accipit, nullum inducendo ad dandum sub
 usuris. Quod autem dicimus de accipiente ad usuram pro se,
 intellige etiam pro alio, qui pro amico suo accipit ad usuram:
 si enim aliquis rogatur ab amico vel noto, ut muuet illi acci-
 piendo ad usuram quam ille soluet, potest licite, etiam in illius
 fauorem accipere usuram. De dominis autem temporalibus
 permittentibus usurarios, sciendum est, licitum esse permitte-
 re, sicut permittuntur etiam meretrices, ad vitanda maiora
 mala, non tamen ob hoc conceditur usura: nam permittere
 est non punire, hoc autem, non semper est peccatum: Deus e-
 nim etiam permittit peccata. Esset tamen graue peccatum,
 si ita permittentur usurarios, ut accipientes ad usuram cogere-
 rent ad soluendam, nec locum in iudicio darent repertibus:
 est enim contra ius naturae usura, ob id esset lex iniqua, quae
 acciperet usuras solui, & qui tale faceret, esset excommuni-
 catus, ut habetur Clem. vnica. de usur. Vide Soto lib. 6. quest. 1.
 art. 1. Ius enim canonicum non permittit usurarios; immo
 penas infligit vndecim, quas vide apud Syluest. verb. v-
 sura. 9. Haec haecenus dicta sunt de usura in
 communi, nunc ad particu-
 laria descenda-
 mus.